T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

21 Ekim 2026

Sayı : 30824082-610-17086006
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat:Yurdagül GÜNEŞ Tel: 410 14 46
Faks:418 74 63 e-posta: haydar.demirer@csb.gov.tr elektronik ağ: www.csb.gov.tr

7/42356 ve 132

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ**
**SAYIN ÖZGÜR KARABAT'IN**
**TBMM 7/42356 ESAS SAYILI**
**YAZILI SORU ÖNERGESİNE**
**İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

## SORULAR

Son dönemde kamuoyuna yansıyan sahte diploma ve usulsüz akademik unvan iddiaları, özellikle teknik uzmanlık gerektiren alanlarda telafisi güç sonuçlar doğurabilecek bir yapısal zafiyete işaret etmektedir. Şehircilik, yapı denetimi ve çevre yönetimi gibi doğrudan insan hayatını, kentlerin güvenliğini ve doğal çevrenin korunmasını ilgilendiren alanlarda görev yapan personelin mesleki yeterliliği ciddi bir kamu güvenliği sorunudur.

Bu kapsamda, yapı ruhsatı düzenleme süreçlerinden denetim mekanizmalarına, zemin etütlerinden çevresel etki değerlendirmelerine kadar geniş bir alanda alman teknik kararlar; nitelikli ve doğrulanmış uzmanlık gerektirmektedir. Ancak sahte veya usulsüz yollarla elde edilmiş diplomalarla bu alanlarda görev alınması, yapı güvenliğinden afet risk yönetimine kadar birçok kritik başlıkta ciddi zaaflar yaratma potansiyeli taşımaktadır. Özellikle deprem gerçeğiyle yüzleşen ülkemizde, yapı güvenliğine ilişkin en küçük bir denetim açığı dahi doğrudan can kaybı ve büyük ekonomik yıkımlarla sonuçlanabilecek riskler barındırmaktadır.

Öte yandan, mesleki yeterliliklerin denetimi ve diploma doğrulama süreçlerine ilişkin mevcut sistemin ne ölçüde etkin işlediği, kurumlar arası veri paylaşımının yeterliliği ve denetim mekanizmalarının bağımsızlığı da tartışma konusudur. Denetim süreçlerinin parçalı yapısı, liyakat ilkesinin zedelenmesine ve kamuda güven erozyonuna yol açabilecek bir ortam yaratmaktadır.
Bu çerçevede; hem kamu güvenliğinin sağlanması hem de şehircilik ve çevre politikalarının bilimsel temelde yürütülmesi açısından, Bakanlık bünyesinde görev yapan teknik personelin yeterliliklerinin şeffaf, denetlenebilir ve güvenilir bir sistemle doğrulanması hayati önem taşımaktadır.

**Buna göre;**

**1)** Bakanlık bünyesinde görev yapan teknik personelin diploma doğrulama süreçleri nasıl yürütülmektedir?

**2)** Yapı denetim süreçlerinde sahte unvan kullanan kişilere rastlanmış mıdır?

**3)** Bu tür usulsüzlüklerin şehir güvenliği açısından doğurabileceği risklere karşı alınan tedbirler nelerdir?

**4)** Mesleki yeterlilik denetimlerinin bağımsız bir yapıya devredilmesi gündemde midir?

## CEVAP

**1)** 4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun kapsamında yapı denetim kuruluşlarında görev alacak denetçi mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanı mimar ve mühendisler ile yapı denetim kuruluş ortaklarından; diploma aslı sunulması halinde yönetmelik gereği aslı gibidir yapılan sureti dosyaya eklenir, noter tasdikli sureti, üniversitesince aslı gibidir yapılmış sureti ve e-devlet üzerinden alınan mezuniyet belgeleri de kabul edilmektedir. Yapı denetim Sisteminde Yüksek Öğretim Kurumu entegrasyonu ile diploma teyit işlemi yapılabilmekte, bu alandan teyidi yapılamayan durumlarda diplomayı veren üniversiteler ile resmi yazışma ile teyit alınmaktadır.

**2-3)** 4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un 1 inci maddesi (l) bendinde; *"Denetçi mimar ve mühendis : İlgili mühendis ve mimar meslek odalarına üyeliği devam eden ve Bakanlıkça denetçi belgesi verilmiş mühendis ve mimarları, ... ifade eder."* Denilmekte olup yapı denetim kuruluşlarında görev alan denetçi mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanı mimar ve mühendisler ilgili meslek odalarına kayıtlı olmalar gerekmektedir. İlgili meslek odalarından ya da başka bir ihbar üzerine sahte diploma sahibi olduğu bildirilen kişiler hakkında, yapı denetim sisteminde herhangi bir kayıt olmasa dahi, sisteme kaydı oluşturularak yasaklama işlemi uygulanmaktadır. Bu yasaklama sonucunda ilgili kişiler, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun kapsamındaki yapılarda herhangi bir görev üstlenememekte; sistem tarafından görev almaları engellenmektedir.

**4)** 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun kapsamında yapı denetim kuruluşlarında görev alacak denetçi mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanı mimar ve mühendislerin mesleki yeterliliklerinin denetiminin, halihazırda bağımsız bir yapıya devredilmesi yönünde bir çalışma bulunmamaktadır.